

Besluit **Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding wo-bachelor Europese Talen en Culturen van de Rijksuniversiteit Groningen**

Gegevens

datum	Naam instelling	: Rijksuniversiteit Groningen
30 juni 2014	Naam opleiding	: wo-bachelor
onderwerp		Europese Talen en Culturen (180 ECTS)
besluit	Datum aanvraag	: 28 november 2013
accreditatie wo-bachelor	Variante opleiding	: voltijd
Europese Talen en Culturen van de Rijksuniversiteit Groningen	Locatie opleiding	: Groningen
(002197)	Datum goedkeuren	
ons kenmerk	panel	: 18 september 2012
NVAO/20142247/LL	Datum locatiebezoeken	: 6,7 en 8 maart 2013
bijlage	Datum visitatierapport	: 3 oktober 2013
3	Instellingstoets kwaliteitszorg	: Ja, positief besluit onder voorwaarden van 7 augustus 2013

Beoordelingskader

Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden. Het visitatierapport geeft de bevindingen en overwegingen weer van het panel Taal- en Letterkunde 2013 over de bacheloropleidingen Friese Taal en Cultuur, Taalwetenschap, Nederlandse Taal en Cultuur, Engelse Taal en Cultuur en Europese Talen en Culturen van de Rijksuniversiteit Groningen. Het panel heeft de opleidingen gezamenlijk beoordeeld.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel (hierna ook: de commissie).

De opleiding Europese Talen en Culturen (ETC) is een samenvoeging van een aantal bacheloropleidingen. Oorspronkelijk was voorzien dat het zou gaan om Duitse Taal en Cultuur, Finooegrische Talen en Culturen (Fins en Hongaars), Romaanse Talen en Culturen (Frans, Italiaans, Spaans), Scandinavische Talen en Culturen (Deens, Noors, Zweeds) en Slavische Talen en Culturen (Russisch). Om financiële redenen heeft de faculteit besloten de talen Fins, Hongaars, Deens en Noors niet meer in het programma van ETC op te nemen.

Pagina 2 van 11 nemen. Vanaf het collegejaar 2013-2014 wordt Engels aan ETC toegevoegd (terwijl daarnaast de zelfstandige opleiding Engelse Taal en Cultuur blijft bestaan). De samenvoeging betreft een planningsneutrale conversie die formeel in het collegejaar 2013-2014 van start zal gaan. In het collegejaar 2012-2013 hebben de studenten zich nog voor de afzonderlijke opleidingen ingeschreven maar het programma dat ze volgen heeft al de beoogde nieuwe opzet. De bevindingen en overwegingen in dit rapport gaan bij het eerste studiejaar over de bacheloropleiding ETC, de rest van het programma is beoordeeld op basis van de afzonderlijke talenopleidingen.

Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties

De Nederlandse bachelor- en masteropleidingen op het gebied van taal- en letterkunde hanteren een gemeenschappelijk referentiekader. De commissie heeft het domeinspecifieke referentiekader bestudeerd en concludeert dat dit een goede basis is voor de beoordeling van de individuele opleidingen.

De bacheloropleiding ETC beoogt studenten op te leiden tot regiospecialisten met een hoog taalvaardigheidsniveau in Duits, Frans, Italiaans, Russisch, Spaans of Zweeds. Studenten specialiseren zich in een van de drie aangeboden profielen: Cultuur en literatuur, Politiek en maatschappij of Taal en maatschappij. Aan het eind van de opleiding hebben de studenten kennis, inzicht en vaardigheden verworven waardoor zij op het niveau van een academische bachelordiplomeerde situaties en problemen kunnen analyseren en onderzoeken die te maken hebben met de talen en culturen van Europa en hun onderlinge relaties. Zij hebben ook geleerd daarover te communiceren met vakgenoten en niet-specialisten en op wetenschappelijke wijze verslag te doen van hun bevindingen. De commissie stelt vast dat de geformuleerde doelstellingen passend zijn voor het vakgebied en het nagestreefde wetenschappelijke bachelorniveau.

De opleiding bereidt studenten voor op een aansluitende masteropleiding in binnen- of buitenland. Afgestudeerden kunnen met hun bachelordiploma ook direct de arbeidsmarkt betreden. Mogelijkheden liggen volgens de opleiding op terreinen als journalistiek, vertalen, beleidswerk of bij culturele instellingen.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

De bacheloropleiding ETC omvat drie studiejaar van elk 60 ECTS. In het eerste semester krijgen de studenten inleidingen in de thematiek van de drie profielen zodat zij in het tweede semester een beredeneerde keuze kunnen maken voor één ervan. In de werkcolleges leren ze de theorie en methodologie toe te passen en doen ze de eerste ervaringen met een wetenschappelijke werkwijze op. In het tweede en derde jaar kiezen studenten themacolleges uit één of twee profielen. Naast het onderwijs in de major kiest een student een minor van 30 EC. Door de keuze voor een bepaalde minor kunnen studenten een extra taal of een extra profiel aan hun programma toevoegen. De commissie vindt het programma helder opgebouwd met een voldoende balans tussen diepgang en mogelijkheden tot verbreding.

In het tweede semester begint het onderwijs in taalvaardigheid in de taal die de student heeft gekozen. Het taalvaardigheidsonderwijs, het verplichte buitenlandverblijf in het derde jaar, de taalspecifieke modules en het schrijven van de bachelorscriptie in de doeltaal (behalve bij Russisch) zullen er volgens de opleiding voor zorgen dat de studenten een even hoog taalvaardigheidsniveau bereiken als de studenten van de huidige specifieke talenopleidingen.

Pagina 3 van 11 De commissie vraagt zich af of deze verwachting gerechtvaardigd is. Ze adviseert de opleiding dit de komende jaren goed te monitoren en zo nodig het taalvaardigheidsonderwijs al in het eerste semester te laten beginnen.

Het onderzoek van de docenten wordt ingebracht in colleges en werkgroepen. Andere didactische uitgangspunten zijn de activerende opzet van het onderwijs en de studentgeoriënteerde aanpak. Hoorcolleges worden altijd gecombineerd met werkcolleges.

De studielast van het nieuwe programma is nog niet uitgebalanceerd en het eerste semester is naar verhouding te licht. De ouderejaars gaven aan dat de studielast voor hen goed geprogrammeerd is. Gezien de vele nevenactiviteiten die studenten rapporteerden adviseert de commissie echter in het nieuwe programma te bezien of de eisen aan de studenten voldoende hoog zijn.

De docenten van de opleiding ETC en de afzonderlijke talenopleidingen die eraan ten grondslag liggen zijn kwalitatief en kwantitatief voor hun taken toegerust. De commissie was onder de indruk van de gemotiveerdheid van de docenten voor het nieuwe ETC-programma.

Wel heeft de commissie grote zorgen over wat de aangekondigde bezuinigingen, die op het moment van de visitatie nog niet bekend waren, zullen betekenen voor de kwaliteit van het docententeam.

De voorlichting aan studenten vooraf en tijdens de studie is naar het oordeel van de commissie goed georganiseerd. Ook de studiebegeleiding functioneert naar behoren. De studenten zijn tevreden over de faciliteiten (elektronische leeromgeving, bibliotheek en studieplekken).

De opleiding heeft een uitgewerkt kwaliteitszorgbeleid dat in de praktijk redelijk functioneert, maar de respons van studenten op de digitale evaluatieformulieren was teleurstellend laag, zodat veel cursussen inmiddels mondeling worden geëvalueerd. Er komt een nieuw digitaal evaluatiesysteem. De commissie adviseert te bezien of door aanvullende maatregelen verbetering bereikt kan worden in de respons hierop.

Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De commissie heeft vastgesteld dat de toetsen van de opleiding ETC en de afzonderlijke talenopleidingen aan de eisen voldoen. De regelingen rondom de toetsen en de spreiding over het studiejaar zijn aan de maat. Er is een uitgewerkt plagiaatbeleid, maar het is nog geen standaardpraktijk dat alle werkstukken en scripties met Ephorus worden getoetst op plagiaat.

De examencommissie in de huidige vorm is pas recent gestart met haar werkzaamheden. Een aantal zaken is al serieus ter hand genomen, maar er moeten nog flinke stappen gezet worden om tot uniformering te komen van de beoordelingspraktijk in de faculteit. De commissie beveelt de examencommissie aan niet alleen beleid te ontwikkelen, maar ook zorg te dragen voor een goede implementatie ervan.

De bachelorscripties die de commissie gelezen heeft laten zien dat het beoogde eindniveau van de opleiding door de studenten in alle gevallen voldoende en soms ook ruimschoots wordt gerealiseerd. Op basis hiervan concludeert de commissie dat de opleiding haar studenten adequaat voorbereidt op een vervolgstudie of een positie op de arbeidsmarkt.

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van het panel.

Bestuurlijke afspraak

De rapporten van de opleidingen van de Rijksuniversiteit Groningen in het domein van de Taal en Letterkunde maken voor het merendeel van de opleidingen melding van het nog niet volledig ter hand nemen door de examencommissie van de wettelijke taken ten aanzien van de bewaking van de kwaliteit van de toetsing. Gezien het belang van dit laatste voor de onderwijskwaliteit en het feit dat het hier een formele verplichting betreft die voortvloeit uit de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, heeft de NVAO met de instelling de volgende bestuurlijke afspraak gemaakt:

- de instelling ziet er op toe dat de examencommissies van alle opleidingen in het domein van de Taal en Letterkunde hun taken en verantwoordelijkheden ter hand nemen op een wijze die in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek is voorgeschreven. Zij zal uiterlijk 31 december 2014 aan de NVAO aangeven welke maatregelen zij daartoe heeft genomen;
- de instelling zal het functioneren van de examencommissie onderwerp maken van een gerichte audit en daarbij onafhankelijke deskundigen een oordeel vragen. Zij zal uiterlijk 31 december 2015 de uitkomst van deze audit aan de NVAO rapporteren.

De instelling heeft in een telefoongesprek van de rector magnificus met de voorzitter van de NVAO op 11 juni 2014 aangegeven akkoord te gaan met deze afspraak.

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Rijksuniversiteit Groningen te Groningen in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 2 juni 2014 naar voren te brengen. Bij e-mail van 23 juni 2014 heeft de instelling gereageerd op het voornemen tot besluit.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de wo-bachelor Europese Talen en Culturen (180 ECTS; variant: voltijd; locatie: Groningen) van de Rijksuniversiteit Groningen te Groningen. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 30 juni 2014 en is gelet op het bepaalde in artikel 5a.13e, vierde lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek van kracht tot en met 29 juni 2015¹.

Den Haag, 30 juni 2014

De NVAO
Voor deze:

Dr. A.H. Flierman
(voorzitter)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

¹ Nadat de instelling een onvoorwaardelijk positief besluit instellingstoets kwaliteitszorg heeft gekregen, wordt de accreditatietermijn verlengd naar in totaal 6 jaren.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel voltijd
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	Voldoende
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	Voldoende
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	Voldoende
Eindoordeel		Voldoende

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende, voldoende, goed of excellent.
 Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Tabel 1: Duitse Taal en Cultuur: Uitval na 1, 2, en 3 jaar.

Cohort	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Uitval na 1jr	8%	20%	0%	57%	33%	23%
Uitval na 2jr	33%	30%	0%	57%	33%	
Uitval na 3jr	33%	40%	0%	57%		

Tabel 1: Finoeegriscche Talen en Culturen: Uitval na 1, 2, en 3 jaar

Cohort	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Uitval na 1jr				20%	20%	25%
Uitval na 2jr				20%	40%	
Uitval na 3jr				40%		

Tabel 1: Romaanse Talen en Culturen: Uitval na 1, 2, en 3 jaar.

Cohort	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Uitval na 1jr	33%	40%	31%	37%	26%	17%
Uitval na 2jr	44%	65%	38%	41%	35%	
Uitval na 3jr	56%	63%	34%	44%		

Tabel 1 Scandinaviscche Talen en Culturen: Uitval na 1, 2, en 3 jaar.

Cohort	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Uitval na 1jr	44%	33%	50%	27%	43%	17%
Uitval na 2jr	44%	50%	50%	36%	43%	
Uitval na 3jr	44%	50%	57%	36%		

Tabel 1 Slaviscche Taal en Culturen: Uitval na 1, 2, en 3 jaar.

Cohort	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Uitval na 1jr		60%			80%	
Uitval na 2jr		80%			80%	
Uitval na 3jr		80%				

Cohort	2006	2007	2008	2009
Rendement na 3 jaar	18%	50%	29%	
Rendement na 4 jaar	18%	63%	57%	
Rendement na 5 jaar	36%	75%		
Rendement na 6 ⁽⁺⁾ jaar	36%			

Tabel 2: Finoegrische Talen en Culturen: Rendement (vwo-instroom).

Cohort	2006	2007	2008	2009
Rendement na 3 jaar				
Rendement na 4 jaar				
Rendement na 5 jaar				
Rendement na 6 ⁽⁺⁾ jaar				

Tabel 2: Romaanse Talen en Culturen: Rendement (vwo-instroom).

Cohort	2006	2007	2008	2009
Rendement na 3 jaar	21%	8%	23%	29%
Rendement na 4 jaar	50%	38%	73%	
Rendement na 5 jaar	63%	50%		
Rendement na 6 ⁽⁺⁾ jaar	63%			

Tabel 2: Scandinavische Talen en Culturen: Rendement (vwo-instroom).

Cohort	2006	2007	2008	2009
Rendement na 3 jaar	20%	25%	29%	25%
Rendement na 4 jaar	60%	25%	57%	
Rendement na 5 jaar	60%	25%		
Rendement na 6 ⁽⁺⁾ jaar	100%			

Cohort	2006	2007	2008	2009
Rendement na 3 jaar	20%	25%	29%	25%
Rendement na 4 jaar	60%	25%	57%	
Rendement na 5 jaar	60%	25%		
Rendement na 6 ⁽⁺⁾ jaar	100%			

Tabel 3: Duitse Taal en Cultuur: Rendement (totale instroom).

Cohort	2006	2007	2008	2009
Rendement na 3 jaar	27%	50%	20%	29%
Rendement na 4 jaar	33%	60%	60%	
Rendement na 5 jaar	47%	80%		
Rendement na 6 ⁽⁺⁾ jaar	47%			

Tabel 3: Finoegriscche Talen en Cultuur: Rendement (totale instroom).

Cohort	2006	2007	2008	2009
Rendement na 3 jaar	25%	29%		0%
Rendement na 4 jaar	25%	43%		
Rendement na 5 jaar	50%	43%		
Rendement na 6 ⁽⁺⁾ jaar	50%			

Tabel 3: Romaanse Talen en Cultuur: Rendement (totale instroom).

Cohort	2006	2007	2008	2009
Rendement na 3 jaar	26%	11%	18%	43%
Rendement na 4 jaar	55%	37%	67%	
Rendement na 5 jaar	65%	48%		
Rendement na 6 ⁽⁺⁾ jaar	65%			

Cohort	2006	2007	2008	2009
Rendement na 3 jaar	40%	25%	22%	33%
Rendement na 4 jaar	70%	25%	44%	
Rendement na 5 jaar	70%	25%		
Rendement na 6 ⁽⁺⁾ jaar	100%			

Tabel 3: Slavische Talen en Cultuur. Rendement (totale instroom).

Cohort	2006	2007	2008	2009
Rendement na 3 jaar	0%		0%	0%
Rendement na 4 jaar	50%		20%	
Rendement na 5 jaar	100%			
Rendement na 6 ⁽⁺⁾ jaar	100%			

Tabel 4: Docentkwaliteit.

Graad	Ma	PhD	BKO
Percentage	27%	73%	30%

Tabel 5: Student-docentratio.

Ratio	20:1
-------	------

Tabel 6: Contacturen.

Studiejaar	1	2	3
Contacturen	13	12	9

- Prof. dr. T. (Theo) D’haen (voorzitter), hoogleraar in de Engelse, Amerikaanse en Vergelijkende Literatuurwetenschap aan de Faculteit der Letteren van de Katholieke Universiteit Leuven (2002-heden);
- Prof. dr. Geert Booij (lid), (emeritus) hoogleraar Algemene Taalwetenschap en Nederlands aan de Universiteit Leiden (2005-2012);
- Dr. Elisabeth van der Linden (lid), universitair hoofddocent Frans en Roemeens aan de Universiteit van Amsterdam (1979-2009);
- Prof. dr. Nadia Lie (lid), hoogleraar Literatuurwetenschap aan de Faculteit der Letteren van de Katholieke Universiteit Leuven (1997-heden);
- Prof. dr. Achim Hermann Hölter (lid), hoogleraar Vergelijkende Literatuurwetenschappen aan de Universiteit van Wenen (2009-heden);
- Mirte Keulen BA (student-lid), masterstudent Literatuurstudies aan de Radboud Universiteit Nijmegen (2012-heden).

De commissie werd in haar oordeel over de opleidingen Friese taal en cultuur en Europese Talen en culturen geadviseerd door referenten met een specifieke taalexpertise:

- Prof. dr. Henning Waerp, hoogleraar Scandinavische literatuurwetenschap aan de Universiteit van Tromsø (2003-heden);
- Prof. dr. Rainer Grübel, (emeritus) hoogleraar Slavische literatuurwetenschap aan de Universiteit van Oldenburg (1986-2008);
- Prof. dr. Jarich Hoekstra, hoogleraar Friese filologie aan de Christian-Abrechts Universität in Kiel (1999-heden);
- Prof. dr. Jyrki Kalliokoski, hoogleraar Finse talen en culturen aan de Helsingin Yliopisto (1999-heden).

Het panel werd ondersteund door dr. M.J.H. van der Weiden en C. Gorissen MA (gecertificeerd), secretarissen.